

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

ผลการดำเนินงานวิจัยในการหาส่วนผสมที่เหมาะสมของวัสดุผสมสำหรับแม่พิมพ์ขึ้นรูปด้วยความร้อนของพลาสติกชนิดแผ่น ทำการดำเนินงานโดยประยุกต์ใช้เทคนิคเชิงวิศวกรรม ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการออกแบบการทดลองเพื่อหาสูตรที่เหมาะสมในการหาส่วนผสมที่เหมาะสมของวัสดุผสมสำหรับแม่พิมพ์ขึ้นรูปด้วยความร้อนของพลาสติกแผ่นที่ให้ค่าความแข็งแรงมากที่สุด

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณส่วนผสม คือ เรซิน อลูมิเนียม ทัลคัม อูณหภูมิจ และระยะเวลาในการเซตตัว โดยสัดส่วนที่กำหนดมาจากสัดส่วนทั่วไปที่ใช้ผลิตในผู้ประกอบการผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปด้วยความร้อนของพลาสติกชนิดแผ่น

จากนั้นผู้วิจัยนำปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยมาออกแบบการทดลองด้วยวิธีการออกแบบส่วนผสม (Combined Mixture-Process Design) แบบคือออปติมอล (D-Optimal) และเลือกแบบจำลองควอดเรติกส์คูณควอดเรติกส์ (Quadratic x Quadratic) และในการทดลองมีจำนวนการทดลองทั้งหมด 46 การทดลอง ดังตารางที่ 4-2 แสดงตัวแปรและระดับของการทดลอง

ตารางที่ 4-1 ตัวแปรและระดับของการออกแบบการทดลอง

ตัวแปร	ระดับ		หน่วย
	ต่ำ	สูง	
น้ำหนักของเรซิน (กรัม)	50	70	ร้อยละ
น้ำหนักของอลูมิเนียม (กรัม)	14	24	ร้อยละ
น้ำหนักของทัลคัม (กรัม)	16	26	ร้อยละ
การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ	70	90	องศาเซลเซียส
ระยะเวลาในการเซตตัว	7	10	ชั่วโมง

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นว่าสัดส่วนการทดลองน้ำหนักของเรซิน น้ำหนักของอลูมิเนียม และน้ำหนักของทัลคัม เมื่อนำค่าต่ำของน้ำหนักเรซินมาไว้กับค่าสูงของน้ำหนักอลูมิเนียม และน้ำหนักทัลคัม จะทำให้ได้ส่วนผสมเท่ากับร้อยละ 100 หรือ 100% เช่นเดียวกัน เมื่อนำค่าสูงของน้ำหนักเรซินมาไว้กับค่าต่ำของน้ำหนักอลูมิเนียม และน้ำหนักทัลคัม จะทำให้ได้ส่วนผสมเท่ากับร้อยละ 100 หรือ 100% ซึ่งจะทำให้ได้ส่วนผสม 100% ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการออกแบบส่วนผสม

และด้านการทดลองนั้นจะวัดค่าความแข็งจากชั้นทดสอบ ของส่วนผสมสำหรับใช้ทำแม่พิมพ์ขึ้นรูป ด้วยความร้อนของพลาสติกแผ่น

จะเห็นว่าค่าต่าง ๆ ที่นำมาใช้กำหนดค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของการทดลองนั้น ผู้ดำเนินการวิจัย ได้เก็บข้อมูลการทดลองจากบริษัทดิจิทัลรีเสิร์ทแอนด์ดีเวลอปเมนต์จำกัด และบริษัทเฟสตัด อุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมบางปู ทั้งสองบริษัทอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยค่าต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น ได้จากข้อมูลที่ผู้ดำเนินงานวิจัยเป็นที่ปรึกษาของบริษัททั้งสอง และยังเก็บรวบรวม ข้อมูลจากบริษัทที่ผลิต ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบขณะเป็นที่ ปรึกษาอยู่ได้มีการทดลองทำวัสดุขึ้นมาทดแทนการใช้ฮีฟ็อกซ์เรซินต่างประเทศ ซึ่งในการทดลอง ได้ใช้ลูมิเนียมและทังสเตม เบอร์ 325 เมช (325 Mesh) หรือ 44 ไมครอน (Microns) ซึ่งการเติมทังสเตม ลงไปจะช่วยเพิ่มความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากความร้อน (Thermal shock resistance) และจากการออกแบบการทดลอง ทำให้ได้ค่าที่นำมาใช้ในการผลิตวัสดุทดแทนฮีฟ็อกซ์เรซินมีค่า ต่างๆดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4-2 ตารางออกแบบการทดลองด้วยวิธีการออกแบบส่วนผสม

มาตรฐาน	ลำดับการทดลอง	ร้อยละของการใช้ (กรัม)			อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	เวลา (ชั่วโมง)
		เรซิน	อลูมิเนียม	ทังสเตม		
1	2	60	19	21	90	8.5
2	32	50	24	26	90	8.5
3	30	60	24	16	90	7
4	18	55	19	26	70	10
5	5	70	14	16	90	8.5
6	19	55	24	21	90	7
7	10	70	14	16	70	10
8	42	60	14	26	80	7
9	17	55	24	21	90	10
10	37	60	19	21	70	10
11	27	60	24	16	70	7
12	46	60	14	26	70	8.5

ตารางที่ 4-2 แสดงการออกแบบการทดลองด้วยวิธีการออกแบบส่วนผสม (ต่อ)

มาตรฐาน	ลำดับการทดลอง	ร้อยละของการใช้ (กรัม)			อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	เวลา (ชั่วโมง)
		50	24	26		
13	6	50	24	26	70	7
14	34	65	14	21	70	7
15	24	55	19	26	90	7
16	25	50	24	26	90	10
17	45	50	24	26	80	8.5
18	35	70	14	16	80	10
19	38	70	14	16	70	7
20	11	60	24	16	70	10
21	40	60	24	16	90	10
22	8	50	24	26	90	7
23	4	60	14	26	70	7
24	44	60	24	16	80	8.5
25	28	50	24	26	70	10
26	26	60	14	26	90	7
27	1	60	24	16	80	7
28	12	55	19	26	90	10
29	39	60	14	26	70	10
30	23	60	14	26	90	10
31	13	70	14	16	90	7
32	33	70	14	16	90	10
33	3	60	19	21	80	7
34	7	55	19	26	80	10
35	14	65	14	21	80	8.5
36	22	55	19	26	70	7
37	31	70	14	16	70	8.5
38	41	50	24	26	70	8.5

ตารางที่ 4-2 แสดงการออกแบบการทดลองด้วยวิธีการออกแบบส่วนผสม (ต่อ)

มาตรฐาน	ลำดับการทดลอง	ร้อยละของการใช้ (กรัม)			อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	เวลา (ชั่วโมง)
		60	24	16		
39	36	60	24	16	70	8.5
40	16	70	14	16	80	7
41	21	50	24	26	80	7
42	43	55	19	26	80	10
43	20	55	19	26	90	7
44	15	60	14	26	70	7
45	9	60	19	21	80	7
46	29	55	24	21	90	10

จากตารางที่ 4.2 เป็นการแสดงให้เห็นค่าของผลการออกแบบการทดลองด้วยวิธีการออกแบบส่วนผสมที่จะนำไปใช้ในการทดลอง ยกตัวอย่างเช่น มาตรฐานที่ 1 ได้ลำดับการทดลองที่ 2 เพราะฉะนั้นในการทดลอง ก็จะใช้ผลของการออกแบบการทดลองมาตรฐานที่ 2 ในการทดลอง ก็คือ ใช้เรซิน 50 กรัม อลูมิเนียม 24 กรัม และทัลคัม 26 กรัม เป็นฐานของสัดส่วนในการทดลอง ดังนั้นถ้าต้องการใช้คิดเป็นน้ำหนัก 1 กิโลกรัม หรือ 1,000 กรัมก็จะต้องใช้ เรซิน 50% อลูมิเนียม 24% และทัลคัม 26% ของปริมาณที่ใช้ และใช้อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส และระยะเวลาในการอบ 8.5 ชั่วโมง

4.2 วิเคราะห์แบบจำลองการถดถอยที่เหมาะสมกับผลตอบ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนดังตารางที่ 4-3 พบว่า ค่าพีแวลู (P-value) มีค่า <0.0001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ($P < 0.05$) แสดงว่ามีตัวแปรถดถอยอย่างน้อยหนึ่งตัว มีความสัมพันธ์กับผลตอบ แสดงว่าสมการถดถอยที่ประมาณ ได้มีประโยชน์ต่อการทำนายค่าผลตอบ และเมื่อพิจารณาแลคออฟฟิต (Lack of fit) มีค่า 0.6813 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ($P \geq 0.05$) แสดงว่าแบบจำลองการถดถอยมีความเหมาะสมกับข้อมูล

ตารางที่ 4-3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบจำลองการถดถอยของผลตอบ

Source	Df	SS	MS	F-value	P
Model	34	55.15	1.50	2822.68	<0.0001
Lack-of-Fit	6	2.463E-003	4.105E-004	0.60	0.7228
Pure error	5	3.400E-003	6.800E-004		
Residual	211	5.863E-003	5.330E-004		
Total	45	51.16			

ตารางที่ 4-4 แสดงผลทางสถิติในแต่ละแบบจำลอง

Source	Std.				
[Mix]*Process	Dev.	R ²	R ² _{adj}	R ² _{Pred}	PRESS
[Mean]*Linear	1.066	0.044	0.000	-0.094	55.942
[Mean]*2FI	1.076	0.049	-0.019	-0.144	58.531
[Mean]*Quadratic	1.100	0.054	-0.065	-0.255	64.197
[Mean]*Cubic	1.120	0.068	-0.103	-0.375	70.350
[Linear]*Mean	0.191	0.969	0.968	0.965	1.782
[Linear]*Linear	0.183	0.976	0.971	0.959	2.101
[Linear]*2FI	0.175	0.980	0.973	0.954	2.368
[Linear]*Quadratic	0.182	0.982	0.971	0.941	3.038
[Linear]*Cubic	0.196	0.983	0.966	0.902	5.032
[Quadratic]*Mean	0.185	0.973	0.970	0.964	1.817
[Quadratic]*Linear	0.179	0.982	0.972	0.911	4.544
[Quadratic]*2FI	<u>0.120</u>	<u>0.994</u>	<u>0.987</u>	<u>0.892</u>	<u>5.523</u>
[Quadratic]*Quadratic	<u>0.024</u>	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>		+
[Quadratic]*Cubic	0.026	1.000	0.999		+
[Special Cubic]*Mean	0.188	0.973	0.969	0.963	1.870
[Special Cubic]*Linear	0.178	0.984	0.972		+
[Special Cubic]*2FI	0.088	0.997	0.993		+

ตารางที่ 4-4 แสดงผลทางสถิติในแต่ละแบบจำลอง (ต่อ)

Source [Mix]*Process	Std. Dev.	R^2	R^2_{adj}	R^2_{Pred}	PRESS
[Special Cubic]*Quadratic	0.024	1.000	1.000		+
[Special Cubic]*Cubic	0.026	1.000	0.999		+
[Cubic]*Mean	0.178	0.976	0.972	0.967	1.666
[Cubic]*Linear	0.160	0.988	0.978		+
[Cubic]*2FI	0.077	0.998	0.995		+
[Cubic]*Quadratic	0.024	1.000	1.000		+
[Cubic]*Cubic	0.026	1.000	0.999		+

M = Mean; L = Linear; 2FI = two-factor interaction terms;

Q = Quadratic; SC = Special Cubic; C = Cubic

จากตารางที่ 4-4 โปรแกรมดีซายส์เอ็กซ์เพิร์ตเวอร์ชัน 6.2 (Design Expert 6.02) จะทำการแนะนำให้เลือกแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ของปัจจัยที่ทำการศึกษา ในที่นี้โปรแกรมแนะนำแบบจำลองควอดเรติกส์คูณทวูเอฟไอ (Quadratic x 2FI) และควอดเรติกส์คูณควอดเรติก (Quadratic x Quadratic) และเมื่อพิจารณาทั้ง 2 ทางเลือกแล้วตัดสินใจเลือกแบบจำลองควอดเรติกส์คูณควอดเรติก (Quadratic x Quadratic) เนื่องจากให้ผลการทดลองที่มีความละเอียดกว่าแบบจำลองควอดเรติกส์คูณทวูเอฟไอ (Quadratic x 2FI) ผลทางสถิติของแต่ละแบบจำลอง พบว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Dev.) ให้ค่าต่ำกว่าแบบจำลองอื่น ค่า R^2 และ $Adj-R^2$ ให้มีค่าสูงกว่าแบบจำลองอื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าแบบจำลองควอดเรติกส์คูณควอดเรติก (Quadratic x Quadratic) เป็นแบบจำลองที่เหมาะสม

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในแบบจำลองที่เลือก

นำแบบจำลองที่เลือกไว้มาทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y หรือผลตอบ ผลการวิเคราะห์เป็นดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของรูปแบบครอสส์รีดิวซ์ควอดเรติกส์คูณควอดเรติก (Crossed Reduced Quadratic x Quadratic Model)

Analysis of variance table [Partial of square]					
Source	Sum of Square	DF	Mean Square	F Value	Prob>F
Model	51.152	34	1.504	2822.679	< 0.0001
Linear Mixture	49.595	2	24.798	46525.694	< 0.0001
AB	0.091	1	0.091	170.157	< 0.0001
AC	0.017	1	0.017	31.536	0.0002
AD	0.045	1	0.045	84.554	< 0.0001
AE	0.000	1	0.000	0.500	0.4941
BC	0.085	1	0.085	160.102	< 0.0001
BD	0.149	1	0.149	279.754	< 0.0001
BE	0.016	1	0.016	29.661	0.0002
CD	0.016	1	0.016	29.407	0.0002
CE	0.027	1	0.027	51.417	< 0.0001
AD2	0.008	1	0.008	14.072	0.0032
AE2	0.074	1	0.074	138.151	< 0.0001
BD2	0.005	1	0.005	9.320	0.0110
BE2	0.185	1	0.185	346.355	< 0.0001
CD2	0.096	1	0.096	180.257	< 0.0001
CE2	0.121	1	0.121	227.139	< 0.0001
ABD	0.181	1	0.181	338.969	< 0.0001
ABE	0.032	1	0.032	59.937	< 0.0001
ACD	0.039	1	0.039	73.781	< 0.0001
ACE	0.026	1	0.026	47.960	< 0.0001
ADE	0.005	1	0.005	9.193	0.0114
BCD	0.043	1	0.043	80.291	< 0.0001

ตารางที่ 4-5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของรูปแบบครอสส์รีดิวซ์ควอดเรติกส์ควอดเรติกส์ (Crossed Reduced Quadratic x Quadratic Model) (ต่อ)

Analysis of variance table [Partial of square]					
Source	Sum of Square	DF	Mean Square	F Value	Prob>F
BCE	0.053	1	0.053	98.608	< 0.0001
BDE	0.043	1	0.043	80.599	< 0.0001
CDE	0.008	1	0.008	15.025	0.0026
ABE2	0.171	1	0.171	321.731	< 0.0001
ACD2	0.103	1	0.103	193.998	< 0.0001
ACE2	0.154	1	0.154	289.046	< 0.0001
BCD2	0.107	1	0.107	201.387	< 0.0001
BCE2	0.056	1	0.056	104.554	< 0.0001
ABDE	0.033	1	0.033	61.365	< 0.0001
ACDE	0.053	1	0.053	98.933	< 0.0001
BCDE	0.009	1	0.009	16.280	0.0020
Residual	0.006	11	0.001		
Lack of Fit	0.002	6	0.000	0.604	0.7228
Pure Error	0.003	5	0.001		

A = เรซิน; B = อลูมิเนียม; C = ทังคัม; D = อุณหภูมิ; E = เวลา

จากตารางที่ 4-5 เป็นแบบจำลองที่ตัดตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y หรือผลตอบออกจากแบบจำลองการถดถอยแล้ว ($P \geq 0.05$) โดยยังคงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลหลักเข้าไป (Model Hierarchy Check) เมื่อวิเคราะห์แบบจำลองการถดถอยดังกล่าว จะได้ผลทางสถิติและสมการความสัมพันธ์ที่มีต่อผลตอบหรือความเหมาะสมของส่วนผสมดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงผลทางสถิติของแบบจำลองควอดเรติกส์คูณควอดเรติกส์ (Quadratic x Quadratic Model) และสมการถดถอยสำหรับส่วนผสมของวัสดุผสม

Std. Dev.	0.023	R-Squared	0.9999
Mean	85.05	Adj R-Squared	0.9995
C.V.	0.027	Pred R-Squared	N/A
PRESS	N/A	Adeq Precision	158.739

$$\begin{aligned} \text{Shore (D)} = & 83.85A+82.76B+85.79C+10.07AB-2.83AC+0.087A-6.667E-03AE+9BC \\ & -1.78BD-0.58BE+0.61CD-0.8CE-0.075AD^2-0.24AE^2+0.15BD^2+7.99BE^2 \\ & +3.61CD^2+5CE^2+3.82ABD+1.6ABE+1.92ACD+1.54ACE+0.35ADE \\ & +2.67BCD+3.02BCE-0.99BDE+0.44CDE-15.16ABE^2-7.15ACD^2 \\ & +10.79ACE^2-7.85BCD^2-6.03BCE^2+1.68ABDE-2.22ACDE+1.22BCDE \end{aligned}$$

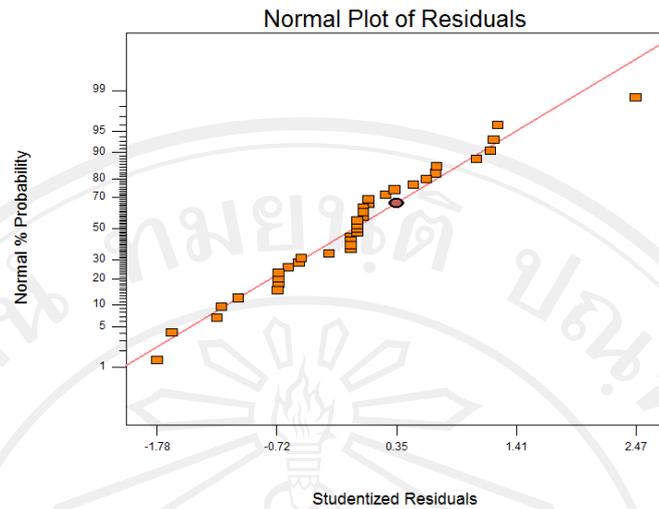
A = เรซิน; B = อลูมิเนียม; C = ทดลัม; D = อุณหภูมิ; E = เวลา

4.4 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ (Diagnostics)

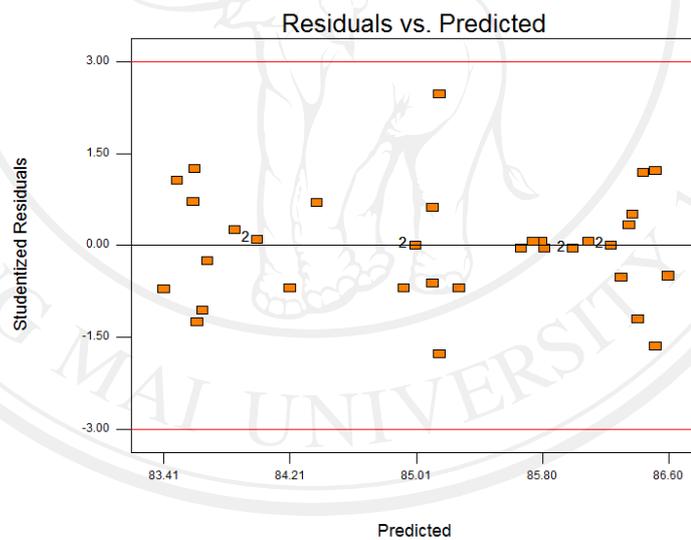
การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ ได้แก่ การตรวจสอบส่วนตกค้าง การตรวจสอบค่าผิดปกติเนื่องจากตัวแปรอิสระ การตรวจสอบค่าผิดปกติเนื่องจากตัวแปรตาม และการตรวจสอบค่าที่มีอิทธิพล โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสมของสมการถดถอยแสดงในภาคผนวก 2ก

4.4.1 การตรวจสอบส่วนตกค้าง (Residual Analysis)

การตรวจสอบคุณสมบัติของรูปแบบการถดถอยจะใช้วิธีวิเคราะห์กราฟของส่วนตกค้าง 2 วิธี ได้แก่ การพล็อตส่วนตกค้าง (Residual Plots) และการพล็อตความน่าจะเป็นแบบปกติ (Normal Probability Plots)

รูปที่ 4-1 กราฟส่วนตกค้างแบบการพล็อตความน่าจะเป็นแบบปกติ
(Normal probability plot of the residuals)

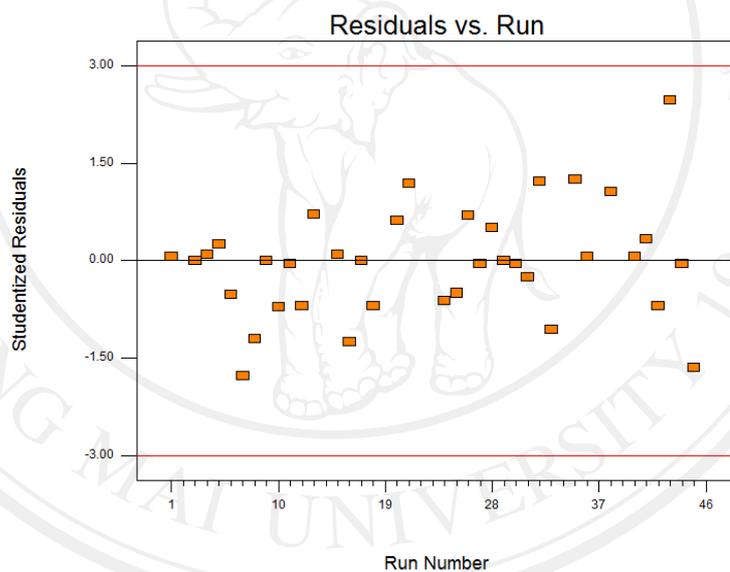

ภาพที่ 4-2 กราฟระหว่างส่วนตกค้าง (Residual e_i) กับ ค่าประมาณบนเส้นถดถอย \hat{Y}_i

จากภาพที่ 4-1 จะเห็นได้ว่า กราฟมีลักษณะเป็นเส้นตรง แสดงว่ามีการแจกแจงแบบปกติและภาพที่ 4-2 กราฟระหว่างส่วนตกค้าง (Residual e_i) กับ ค่าประมาณบนเส้นถดถอย \hat{Y}_i มีลักษณะการกระจายแบบสุ่ม แสดงว่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนคงที่ ดังนั้นสมการถดถอยมีรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูล

4.4.2 ผลวิเคราะห์การตรวจสอบค่าผิดปกติเนื่องจากค่าของตัวแปรอิสระ

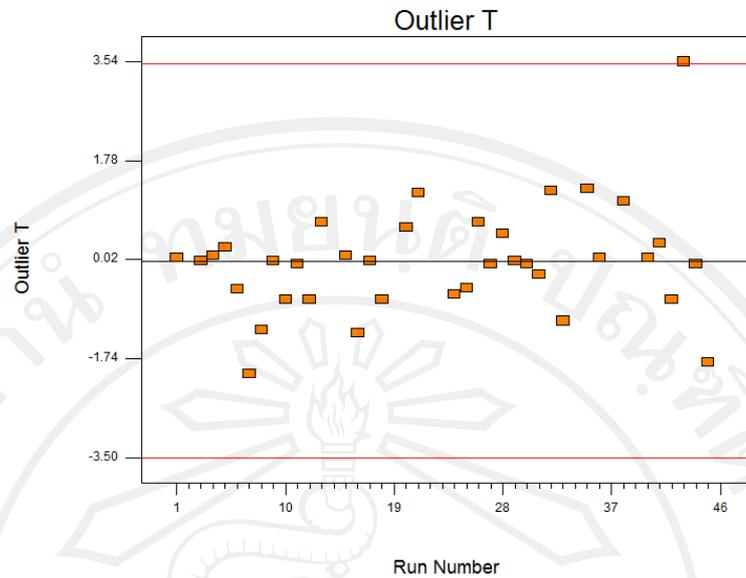
การตรวจสอบค่าผิดปกติเนื่องจากค่าของตัวแปรอิสระเป็นการสังเกตค่าที่มีอิทธิพลที่มีผลกระทบต่อการประมาณสมการถดถอย โดยพิจารณาจากค่า h_{ii} หรือค่าเลฟเวอร์เลจ (leverage) ภายใต้งี้อื่นไข $h_{ii} \geq \frac{2p}{n}$, p คือจำนวนพารามิเตอร์ในสมการถดถอย ($p = k + 1$ เมื่อ k คือจำนวนตัวแปรอิสระในสมการถดถอย) และ n คือ จำนวนการทดลอง ดังนั้นสมการถดถอยของผลตอบมีจำนวนพารามิเตอร์ในสมการทั้งหมด 35 ตัว และจำนวนการทดลองทั้งหมด 46 การทดลอง จะได้ค่า $h_{ii} \geq 1.522$ ถ้าค่าเลฟเวอร์เลจ (leverage) มากกว่า 1.522 พิจารณาได้ว่าค่าไม่ปกติสำหรับตัวแปรอิสระ และระบุได้ว่าเป็นจุดไฮเลฟเวอร์เลจ (high leverage) จากภาพที่ 4-3 แสดงให้เห็นว่าไม่มีค่าผิดปกติเนื่องจากค่าตัวแปรอิสระเกินค่า h_{ii} หรือมีจุดเลฟเวอร์เลจ (high leverage เกิดขึ้น)

ภาพที่ 4-3 กราฟแสดงค่าระหว่างเลฟเวอร์เลจ (Leverage) กับ ลำดับการทดลอง

4.4.3 ผลการตรวจสอบค่าผิดปกติเนื่องจากค่าของตัวแปรตาม

เป็นการวัดว่ามีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าที่ได้จริงเบี่ยงเบนจากค่าทำนายเท่าไร โดยพิจารณาค่าเออร์ไลเออร์ (Outlier d_i) และค่าส่วนตกค้างการศึกษา (Studentized Residuals r_i) หากมากกว่าช่วงกำหนดควบคุมจำกัด ± 3.5 แสดงว่าข้อมูลนั้นเป็นค่าผิดปกติเนื่องจากตัวแปรตาม หากเกิดค่าผิดปกติเนื่องจากค่าของตัวแปรตาม ควรนำมาตรวจสอบด้วยว่าเป็นค่าที่มีอิทธิพลหรือไม่เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป จากภาพที่ 4-4

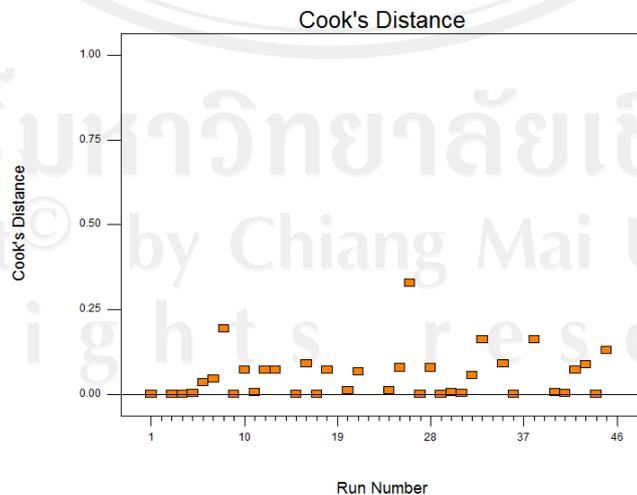

ภาพที่ 4-4 กราฟแสดงค่าเออร์ไลเออร์ที (Outlier t) กับลำดับการทดลอง

จากภาพที่ 4-4 ค่าเออร์ไลเออร์ที (Outlier t) ในแต่ละลำดับการทดลอง (Run) นั้นมีค่าอยู่ในช่วงค่าควบคุมจำกัด ไม่เกิน ± 3.5 แสดงว่าไม่พบค่าผิดปกติเนื่องจากค่าของตัวแปรตาม

4.4.4 ผลวิเคราะห์การตรวจสอบค่าที่มีอิทธิพล

พิจารณาคู่คิสเตนค์ (Cook's Distance : D_i) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความแตกต่างระหว่างสัมประสิทธิ์การถดถอย ที่ประมาณจากข้อมูลทุกตัวในตัวอย่าง และสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ประมาณจากข้อมูลทุกตัวยกเว้นค่าสังเกตที่ i ดังนั้นถ้า $D_i > F_{0.5, p, n-p}$ เมื่อ p คือจำนวนพารามิเตอร์ในสมการถดถอย หรือ $D_i > 1$ พิจารณาได้ว่าค่าสังเกตนั้นมีอิทธิพล

ภาพที่ 4-5 กราฟแสดงค่าคูคิสเตนค์ (Cook's Distance) กับลำดับการทดลอง

จากภาพที่ 4-5 ค่าคูกคิสแตนต์ (Cook's Distance $ซ D_j$) มีค่าไม่เกิน 1 สรุปได้ว่าไม่พบค่ามีอิทธิพล หลังจากตรวจสอบค่าสังเกตที่มีอิทธิพล ถ้าข้อมูลมีค่าสังเกตเป็นค่าผิดปกติ เนื่องจากตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตาม แต่ไม่เป็นค่าสังเกตที่มีอิทธิพล แสดงว่าค่าผิดปกตินั้นเป็นค่าจริงตามธรรมชาติของข้อมูล ให้นำมาวิเคราะห์ด้วย

4.5 พิจารณาพื้นผิวผลตอบแทน

เมื่อนำสมการถดถอยมาหาค่าอัตราส่วนผสมที่เหมาะสมที่สุด (Optimization) โดยการสร้างแบบจำลองพื้นผิวผลตอบแทนที่เหมาะสมจากสมการถดถอยที่ใช้ทำนายค่าผลตอบแทน ภายใต้การกำหนดเงื่อนไขดังนี้

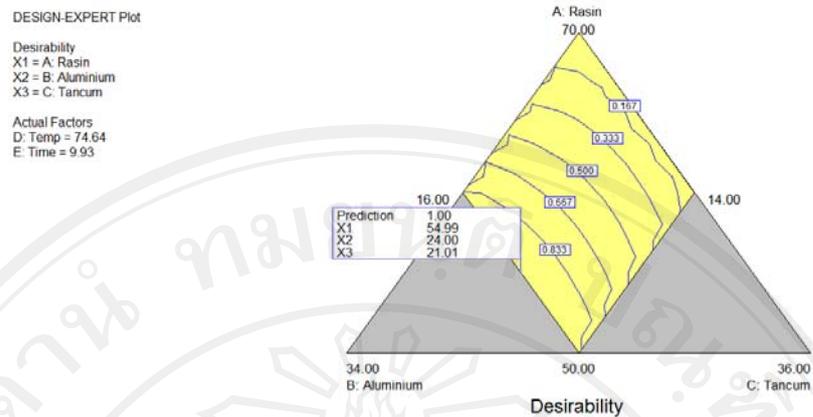
ตารางที่ 4-7 การกำหนดเกณฑ์ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงของส่วนผสม เพื่อวิเคราะห์หาค่าที่เหมาะสม

ตัวแปร	ระดับ		หน่วย
	ต่ำ	สูง	
น้ำหนักของเรซิน (กรัม) หรือ A	50	70	ร้อยละ
น้ำหนักผงอลูมิเนียม (กรัม) หรือ B	14	24	ร้อยละ
น้ำหนักผงทัลคัม (กรัม) หรือ C	16	26	ร้อยละ
การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ หรือ D	70	90	องศาเซลเซียส
ระยะเวลาในการเซตตัว หรือ E	7	10	ชั่วโมง
ค่าความแข็งแรง หรือ Y	83.4	86.6	ชอร์ดี

การกำหนดเงื่อนไขของส่วนผสมคือ เรซิน (A) อลูมิเนียม (B) ทัลคัม (C) อุณหภูมิ (D) และเวลา (E) พิจารณาจากสัดส่วนทั่วไปที่ใช้ในการผลิตของผู้ประกอบการและข้อมูลจากทางโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนค่าความแข็งแรง (Y) เป็นเป้าหมายในการทดลองที่จะทำให้มีค่าความแข็งแรงมากที่สุด

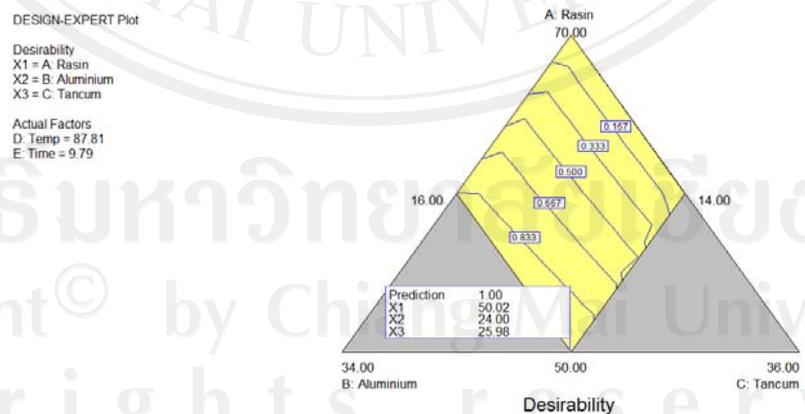
4.6 แสดงผลตอบแทนของค่าความแข็งแรงของวัสดุผสมที่ให้ค่าความแข็งแรงมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเงื่อนไขดังกล่าวสามารถหาอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผลิตวัสดุผสมที่มีค่าความแข็งแรงมากที่สุดอยู่หลายคำตอบ โดยคำตอบดังกล่าวมีผลต่อ ผลตอบ คือ ค่าความแข็งแรงของวัสดุผสมมีค่ามากที่สุด ดังแสดงในภาพที่ 4-6 ถึงภาพที่ 4-14 ตารางที่ 1ง 1จ-9จ และ 1ฉ

ภาพที่ 4-6 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 1

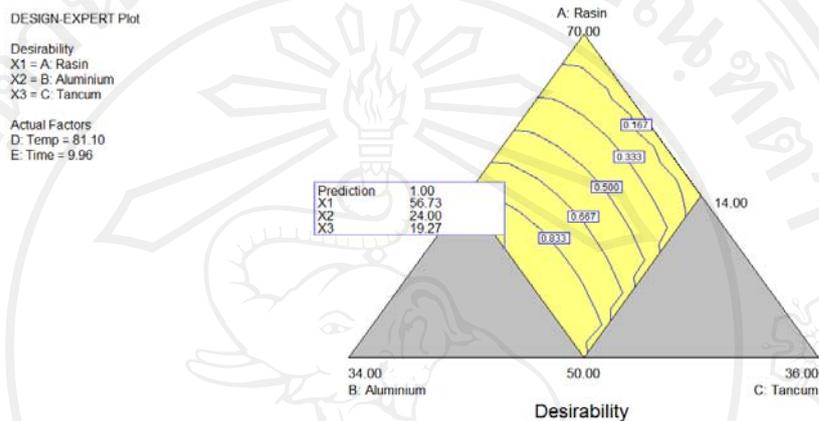
จากภาพที่ 4-6 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 54.99 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 24.01 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 74.64 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 9.93 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอว์ดี

ภาพที่ 4-7 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 2

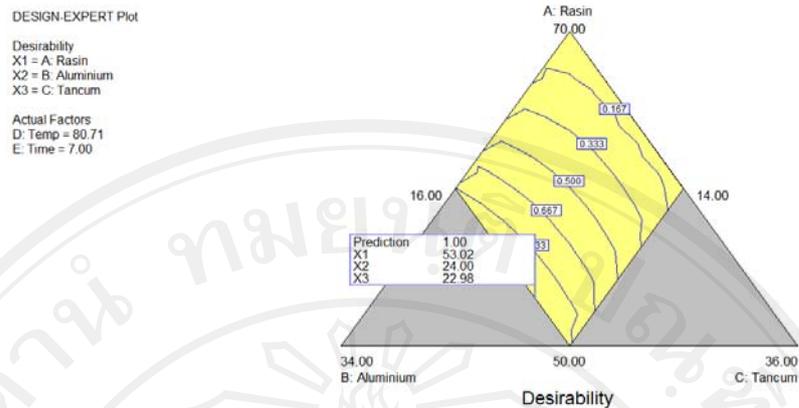
จากภาพที่ 4-7 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 50.02 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า

$X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 25.98 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 87.81 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 9.79 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ซอร์ดี

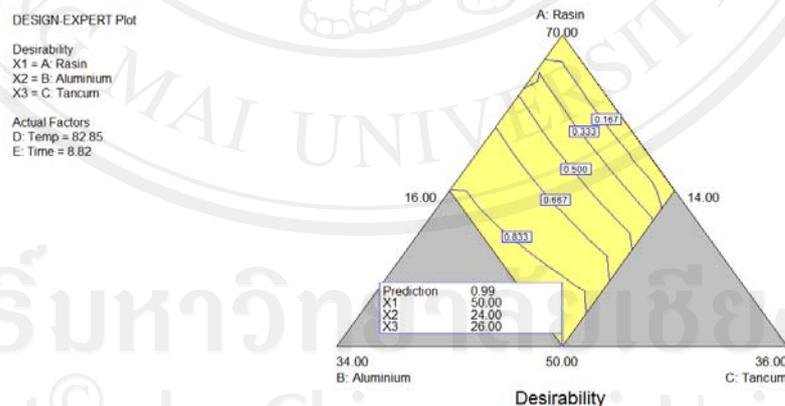
ภาพที่ 4-8 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 3

จากภาพที่ 4-8 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 56.73 ส่วนค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้ใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 19.27 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 81.10 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 9.96 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ซอร์ดี

ภาพที่ 4-9 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 4

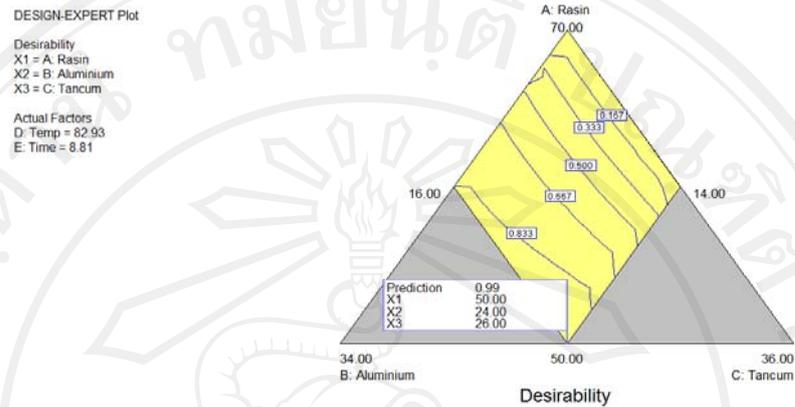
จากภาพที่ 4-9 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 53.02 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminium}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 22.98 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 80.71 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 7.00 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอว์ดี

ภาพที่ 4-10 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 5

จากภาพที่ 4-10 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 50.00 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminium}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 26.00 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการ

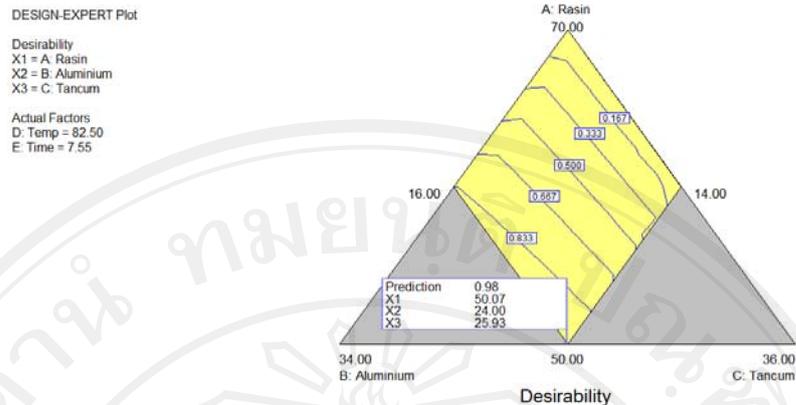
ควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 82.85 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 8.82 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอร์ดี

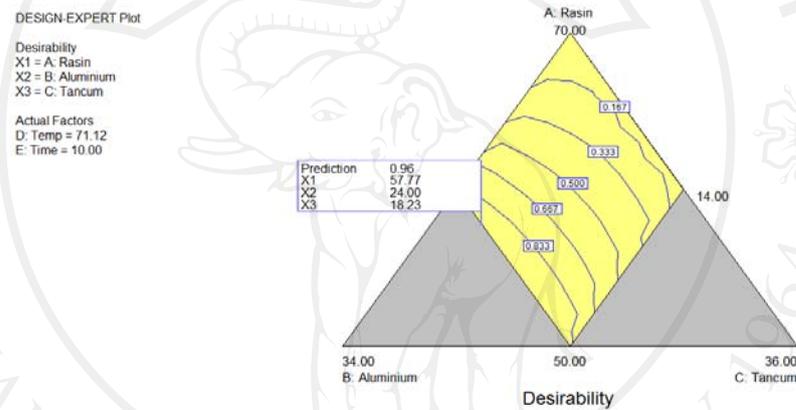
ภาพที่ 4-11 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 6

จากภาพที่ 4-11 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 50.00 ส่วนค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 26.00 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 82.93 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 8.81 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอร์ดี

จากภาพที่ 4-12 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 50.07 ส่วนค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 25.93 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 82.50 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 7.55 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอร์ดี

ภาพที่ 4-12 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 7

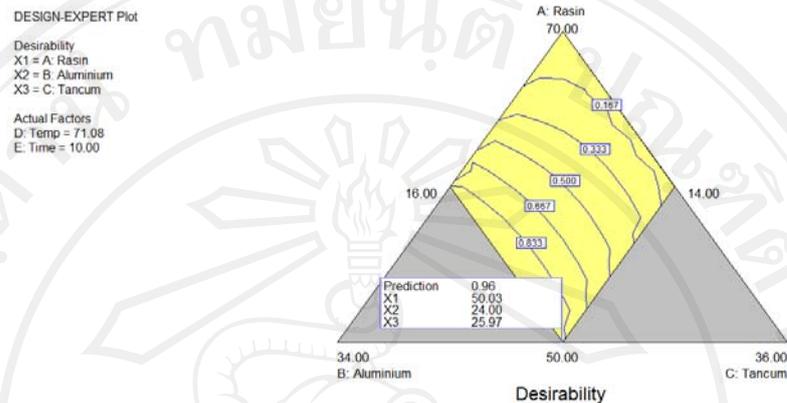

ภาพที่ 4-13 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 8

จากภาพที่ 4-13 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 57.77 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 18.23 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 71.12 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 10.00 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ชอร์ดี

จากภาพที่ 4-14 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 50.03 ส่วน ค่า $X_2 = B = \text{Aluminum}$ จะต้องใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 25.97 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100% พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการ

ควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 71.08 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 10.00 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ซอร์ดี

ภาพที่ 4-14 กราฟแสดงการทำนายการหาค่าที่ดีที่สุดสำหรับคำตอบที่ 9

เมื่อพิจารณาเงื่อนไขดังกล่าวสามารถหาอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผลิตวัสดุผสมที่มีค่าความแข็งมากที่สุดอยู่หลายคำตอบ โดยคำตอบดังกล่าวมีผลต่อ ผลตอบ คือ ค่าความแข็งของวัสดุผสมมีค่ามากที่สุด และจะเห็นว่าในการใช้ผงอลูมิเนียมในการผลิตนั้น ทุก ๆ ค่าจะใช้ผงอลูมิเนียมในการผลิตเท่ากันหมด คือ ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตร้อยละ 24.00 ดังนั้น จากคำตอบทั้ง 9 คำตอบที่ให้ค่าความแข็งเท่ากันหมด จึงตัดสินใจเลือกใช้คำตอบจากภาพที่ 4-9 จะเห็นว่าวัสดุผสมใหม่มีค่า $X_1 = A = \text{Resin}$ ซึ่งต้องใช้เรซินในการผลิตร้อยละ 53.02 ส่วนค่า $X_2 = B = \text{Aluminium}$ จะต้องใช้ใช้อลูมิเนียมในการผลิตร้อยละ 24.00 ส่วนค่า $X_3 = C = \text{Talcum}$ จะต้องใช้ใช้ทัลคัมในการผลิตร้อยละ 22.98 ซึ่งทั้งหมดเมื่อนำค่าร้อยละของทั้งเรซิน อลูมิเนียม และทัลคัม มารวมกันจะได้เท่ากับร้อยละร้อย หรือ 100%พอดี และปัจจัยที่ต้องทำการควบคุมก็มีค่า $D = \text{Temperatures}$ ซึ่งจะต้องใช้อุณหภูมิในการอบเท่ากับ 80.71 องศาเซลเซียส และค่า $E = \text{Times}$ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการอบเท่ากับ 7.00 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความแข็งเท่ากับ 86.6 ซอร์ดี ที่เลือกใช้คำตอบนี้เพราะว่า ใช้ระยะเวลาในการอบสั้นที่สุด ซึ่งจะทำให้เราสามารถผลิตวัสดุผสมใหม่ได้รวดเร็วมากที่สุด

4.7 ผลการทดสอบยืนยันผลที่ได้จากการหาอัตราส่วนผสมที่เหมาะสม

นำผลการทดลองที่ได้จากการหาอัตราส่วนที่เหมาะสมมาผลิตและทดลองซ้ำจำนวน 10 ครั้ง (90การทดลอง) ในแต่ละคำตอบเพื่อยืนยันผลการทดลอง และเปรียบเทียบค่าที่ได้จากการทำนายกับค่าที่ได้จากการทดสอบดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 แสดงผลการทดสอบยืนยันผลที่ได้จากการหาอัตราส่วนผสมที่เหมาะสม

คำตอบ	A	B	C	D	E	ค่าความแข็งเฉลี่ย	P-value (2-tailed)
1	54.99	24.00	21.01	74.64	9.93	0.011±0.025	0.193
2	50.02	24.00	25.98	87.81	9.79	0.012±0.028	0.206
3	56.73	24.00	19.17	81.10	9.96	0.011±0.022	0.146
4	53.02	24.00	22.98	80.71	7.00	0.011±0.019	0.102
5	50.00	24.00	26.00	82.85	8.52	0.016±0.028	0.100
6	50.00	24.00	26.00	82.93	8.81	0.018±0.030	0.088
7	50.07	24.00	25.93	82.50	7.55	0.017±0.037	0.178
8	52.77	24.00	18.23	71.72	10.00	0.018±0.034	0.128
9	50.03	24.00	25.97	71.08	10.00	0.020±0.042	0.170

A = เรซิน; B = อลูมิเนียม; C = ทัลคัม; D = อุณหภูมิ; E = เวลา

จากการทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะเห็นว่าค่าพีแวลู (P-value) มากกว่า 0.05 ในแต่ละคำตอบ แสดงว่าค่าผลตอบทั้งหมดจากการทดลองไม่มีความแตกต่างกับค่าผลตอบจากการทำนายอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถยืนยันการทดลองว่า ในการทดลองเพื่อหาอัตราส่วนที่เหมาะสมหลายคำตอบสามารถทำให้ได้ค่าความแข็งที่มากที่สุด

4.8 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การหดตัวของวัสดุผสมที่ให้ค่าความแข็งมากที่สุด

ในการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์การหดตัวนั้น ได้สร้างแบบที่ใช้ในการคำนวณให้มีขนาด 100 x 100 x 25 มิลลิเมตร หรือมีปริมาตร 250,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร โดยมีสัดส่วนผสมดังนี้ เรซิน 50 กรัม อลูมิเนียม 24 กรัม ทัลคัม 26 กรัม อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส และระยะเวลาในการเซตตัว 10 ชั่วโมง ซึ่งให้ค่าความแข็งมากที่สุดคือ 86.6 ชอร์ด

ดังนั้น หลังจากวัสดุผสมอยู่ในสถานะที่แห้งหรือแข็งตัวแล้ว

วัสดุผสมมีขนาด 99 x 99 x 24.5 มิลลิเมตร หรือมีปริมาตร 240,124.5 ลูกบาศก์มิลลิเมตร

เพราะฉะนั้นสามารถคำนวณหาเปอร์เซ็นต์การหดตัว(ของปริมาตรส่วนผสมสภาวะของเหลวและสถานะแข็งตัวสมบูรณ์)ได้จากการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ดังต่อไปนี้

วัสดุผสมปริมาตร 250,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร มีเปอร์เซ็นต์ในการหดตัว 100 เปอร์เซ็นต์
 วัสดุผสมปริมาตร 240,124.5 ลูกบาศก์มิลลิเมตรมีเปอร์เซ็นต์การหดตัว 96.05 เปอร์เซ็นต์
 ดังนั้นสามารถหาเปอร์เซ็นต์การหดตัว(จากผลต่างของปริมาตร)คือ $100 - 96.05 = 3.95$ เปอร์เซ็นต์

4.9 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break-even analysis) เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการคำนวณเพื่อหาค่าต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมที่บริษัทสามารถทำได้ จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนคือต้องการหาตำแหน่งที่รายรับเท่ากับรายจ่ายเพื่อแสดงให้เห็นว่า จะต้องผลิตสินค้าจำนวนเท่าใดเพื่อที่จะเพียงพอต่อรายจ่ายและสามารถทำให้บริษัทสามารถดำเนินงานได้ ดังนั้น ในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนถือว่ามีความสำคัญต่อการทำงานอย่างมาก เพราะจะเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงาน

4.9.1 อีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ

- ขนาดของวัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศมีขนาด 500 x 1,550 x 50 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร และมีราคา 22,000 บาท
 - จากแบบที่ใช้ในการผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นมีขนาด 250 x 300 x 50 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร (จากภาพที่ 1-7)
 - สามารถหาต้นทุนของอีพ็อกซีเรซินขนาดที่ใช้ ดังต่อไปนี้
 - อีพ็อกซีเรซินแผ่นเต็ม 38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร ราคา 22,000 บาท
 - อีพ็อกซีเรซินที่ใช้ 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
 - ราคา $\frac{3,750,000 \times 22,000}{38,750,000} = 2,129.03 \approx 2,130$ บาท
 - ต้นทุนในการสร้างแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นทั้งหมดประกอบไปด้วย
 - ต้นทุนอีพ็อกซีเรซินที่ใช้ตามแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น 2,130 บาท
 - ค่าจ้างในการทำแม่พิมพ์ 3,000 บาท
 - รวมต้นทุนทั้งสิ้น 5,130 บาท
 - จำหน่ายแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นราคาประมาณ (กำไร 35%) 7,000 บาท
- เพราะฉะนั้น มีกำไรจากการจำหน่ายแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น เท่ากับ 7,000 - 5,130 = 1,870 บาท

ดังนั้นระยะเวลาคืนทุน สำหรับอีพ็อกซีเรซินจากต่างประเทศ เท่ากับ $22,000 / 1,870 = 11.77$ ชั้น หรือประมาณ 12 ชั้น ในการสร้างแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น

4.9.2 วัสดุผสม

- สำหรับส่วนผสมของวัสดุผสมที่ใช้มีสูตรดังนี้

- เรซิน	1,000	กรัม	ราคา	100	บาท
เรซิน	1	กรัม	ราคา	0.1	บาท/กรัม
เรซินที่ใช้	50	กรัม	ราคา	5	บาท
- อลูมิเนียม	1,000	กรัม	ราคา	300	บาท
อลูมิเนียม	1	กรัม	ราคา	0.3	บาท/กรัม
อลูมิเนียมที่ใช้	24	กรัม	ราคา	7.2	บาท
- ทัลคัม	1,000	กรัม	ราคา	8	บาท
ทัลคัม	1	กรัม	ราคา	0.008	บาท/กรัม
ทัลคัมที่ใช้	26	กรัม	ราคา	0.208	บาท
 - สำหรับส่วนผสมวัสดุผสมที่ใช้สามารถผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นได้ขนาด 50 x 80 x 25 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 100,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
 - ต้นทุนในการในการผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นได้ตามขนาด 50 x 80 x 25 มิลลิเมตร เท่ากับ $5+7.2+0.208 = 12.208$ บาท
 - จากแบบที่ใช้ในการผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นมีขนาด 250 x 300 x 50 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร (จากภาพที่ 1-7)
 - ต้นทุนที่ใช้ในการผลิตวัสดุผสมที่ใช้สามารถหาได้ ดังนี้
 - วัสดุผสม 100,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร มีต้นทุน 12.208 บาท
 - ต้องการใช้วัสดุผสม 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
 - มีต้นทุนในการผลิต เท่ากับ $\frac{3,750,000 \times 12.208}{100,000} = 457.8 \approx 460$ บาท
 - ต้นทุนในการสร้างแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นทั้งหมดประกอบไปด้วย
 - ต้นทุนวัสดุผสมที่ใช้ตามแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น 460 บาท
 - ค่าจ้างในการทำแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น 3,000 บาท
 - รวมต้นทุนทั้งสิ้น 3,460 บาท
 - จำหน่ายแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นราคาเดียวกับอิพ็อกซีเรซินต่างประเทศ 7,000 บาท
- เพราะฉะนั้น มีกำไรจากการจำหน่ายแม่พิมพ์ขึ้นรูปชนิดแผ่น เท่ากับ $7,000 - 3,460 = 3,540$ บาท
- เมื่อผลิตวัสดุผสมให้มีขนาดมาตรฐานเท่ากับอิพ็อกซีเรซินต่างประเทศซึ่งมีขนาดเท่ากับ 500 x 1,550 x 50 มิลลิเมตร หรือเท่ากับ 38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร

- สามารถหาต้นทุนของขนาดที่ใช้ จากการเทียบบัญชีไตรยางศ์ ดังนี้
- วัสดุผสม 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร ต้นทุน 460 บาท
วัสดุผสมผลิตให้ขนาดเท่ากับอีพ็อกซีเรซินมีปริมาตร 38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
มีต้นทุนในการผลิต $\frac{38,750,000 \times 460}{3,750,000} = 4,753.33 \approx 4,755$ บาท

ดังนั้นระยะเวลาการลงทุน สำหรับวัสดุผสม เท่ากับ $4,755/3,540 = 1.34$ ชั้น หรือประมาณ 2 ชั้น
ในการสร้างแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น

เพราะฉะนั้นสามารถสรุปเป็นตารางให้เห็นถึงระยะเวลาการลงทุนของทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 4-9 แสดงการเปรียบเทียบจุดคุ้มทุนในการผลิตของวัสดุทั้ง 2 ประเภท

รายการ	อีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ	วัสดุผสม
ปริมาตรชิ้นวัตถุดิบที่ผลิต	38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร	38,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
ต้นทุน	22,000 บาท/ชิ้น	4,755 บาท/ชิ้น
ปริมาตรที่ใช้ผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่น	3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร	3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร
ต้นทุนในการผลิตตามแบบ	2,130 บาท/ชิ้น	460 บาท/ชิ้น
ค่าแรง	3,000 บาท/แบบ	3,000 บาท/แบบ
ราคาขาย	7,000 บาท/แบบ	7,000 บาท/แบบ
รวมต้นทุนในการผลิตตามแบบที่ใช้จริง	5,130 บาท/แบบ	3,460 บาท/แบบ
กำไร	1,870 บาท/แบบ	3,540 บาท/แบบ
ระยะเวลาในการคืนทุน เมื่อเทียบเป็นรายชิ้นกับราคาต้นทุนในการผลิตแผ่นเต็ม	11.77 หรือ ประมาณ 12 ชั้น	1.34 หรือ ประมาณ 2 ชั้น

จากตารางที่ 4-9 จะเห็นว่า ระยะเวลาในการคืนทุนของวัสดุผสมจะคืนทุนเร็วกว่าอีพ็อกซีเรซินจากต่างประเทศ เพราะว่าต้นทุนในการผลิตวัสดุผสมต่ำกว่าต้นทุนในการผลิตอีพ็อกซีเรซินจากต่างประเทศ

ตัวอย่าง ในการคำนวณเปรียบเทียบการผลิตอีพ็อกซีเรซินจากต่างประเทศกับวัสดุผสม โดยกำหนดระยะเวลาในการผลิต 1 ปีเท่ากัน โดยใช้พื้นที่จากการผลิตแม่พิมพ์ขึ้นรูปพลาสติกชนิดแผ่นซึ่งมีปริมาตร 3,750,000 ลูกบาศก์มิลลิเมตร

การคำนวณต้นทุนในการผลิตอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ เป็นระยะเวลา 1 ปี

ดังนั้นถ้า 1 เดือน มีคำสั่งผลิต 12 ชิ้น มีต้นทุนในการผลิต 22,000 บาท

และ 1 ปี จะมีคำสั่งผลิต 144 ชิ้น มีต้นทุนในการผลิต $= (22,000 \times 144)/12 = 264,000$ บาท

การคำนวณต้นทุนในการผลิตวัสดุผสม เป็นระยะเวลา 1 ปี

ดังนั้นถ้า 1 เดือน มีคำสั่งผลิต 2 ชิ้น มีต้นทุนในการผลิต 4,755 บาท

และ 1 ปี จะมีคำสั่งผลิต 24 ชิ้น มีต้นทุนในการผลิต $= (4,755 \times 24)/12 = 9,510$ บาท

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าระยะเวลาในการคืนทุนของวัสดุผสมเร็วกว่าอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศอยู่ $= 264,000/9,510 = 27.76$ เท่าในระยะเวลา 1 ปี

ความสามารถในการลดต้นทุน

อีพ็อกซีเรซินต่างประเทศราคา 22,000 บาท/ชิ้น คิดเป็นต้นทุน 100%

วัสดุผสมราคา 4,755 บาท/ชิ้น คิดเป็นต้นทุน $= (4,755 \times 100)/22,000 = 21.6\%$

จะเห็นว่าวัสดุผสมมีต้นทุนที่ต่ำกว่าอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ $= 100 - 21.6 = 78.4\%$

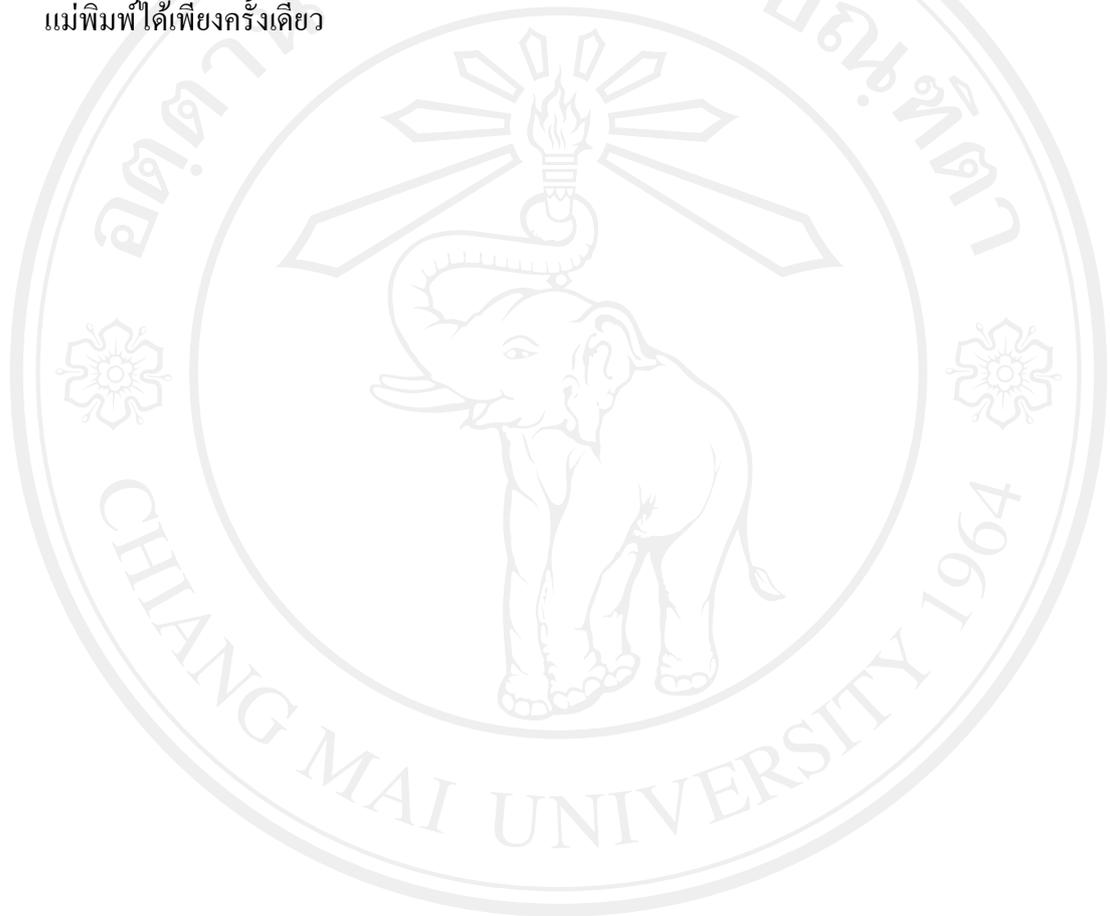
4.9.3 การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัสดุผสม

ในการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัสดุผสมใหม่นั้น จะนำเสนอให้เห็นโดยการเปรียบเทียบในตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัสดุผสมใหม่

ข้อดี	ข้อเสีย
1. มีราคาที่ย่ำแย่กว่าอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ	1. มีน้ำหนักมากกว่าอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ
2. สามารถซ่อมแซมแม่พิมพ์ขึ้นรูปด้วยความร้อนได้ ถ้าเกิดการชำรุดเสียหาย (ในกรณีที่ยังสามารถใช้งานได้อยู่)	2. อายุการใช้งานของเครื่องมือตัดในการขึ้นรูปแม่พิมพ์ของวัสดุผสม จะมีอายุการใช้งานสั้นกว่าอายุการใช้งานของเครื่องมือตัดที่ใช้ในการขึ้นรูปอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ
3. เศษที่เหลือจากการขึ้นรูปแม่พิมพ์สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	
4. มีค่าความแข็งมากกว่าอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ	

จากตารางที่ 4-10 จะเห็นว่าข้อดีและข้อเสียของวัสดุผสมใหม่นั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเรื่องของการใช้งาน เมื่อพิจารณาจากข้อ 2 และข้อ 3 ของข้อดีจากวัสดุผสม ทำให้เห็นว่าอายุการใช้งานของวัสดุผสมจะใช้งานได้ยาวนานกว่าเมื่อเทียบกับอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศ เพราะว่าวัสดุผสมใหม่ที่ใช้ในการสร้างแม่พิมพ์นั้นสามารถซ่อมแซมได้ รวมไปถึงสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกด้วย ซึ่งในขณะเดียวกันอีพ็อกซีเรซินต่างประเทศที่ใช้ในการสร้างแม่พิมพ์ สามารถนำมาสร้างแม่พิมพ์ได้เพียงครั้งเดียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved